

*Zaštita životne sredine
2018. godina*

Služba zaštite životne sredine u HIPP se bavi :

- organizacijom rada, koordinisanjem i učestvovanjem u nadzoru svih aktivnosti HIPP vezanih za zaštitu životne sredine sa ciljem obezbeđenja minimalnog uticaja procesa na životnu sredinu,
- praćenjem i primenom zakonske regulative iz oblasti zaštite životne sredine.

Zaštita životne sredine je deo razvojne strategije “HIP-Petrohemija” a.d. i usmerena je ka održivom poboljšanju uslova životne i radne sredine.

Monitoring sistem u HIPP

Monitoring sistemom u HIPP pokrivaju se sledeći entiteti životne sredine:

- kvalitet vazduha / emisija zagađujućih materija u vazduh
- kvalitet voda / emisija zagađujućih materija u vode
- kvalitet zemljišta / emisija zagađujućih materija u podzemne vode

Monitoring je zasnovan na ponovljenim merenjima i zapažanjima sa odgovarajućom učestalošću u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima iz oblasti zaštite životne sredine i internim procedurama. Prikupljene informacije koriste se za nadzor ispravnosti rada procesa, za proveru usaglašenosti sa GVE, kao i za donošenje odluka o poboljšanju procesa i proizvodnje.

Najvažniji zakoni iz oblasti ZŽS

- Zakon o zaštiti životne sredine
- Zakon o vodama
- Zakon o zaštiti zemljišta
- Zakon o zaštiti vazduha
- Zakon o upravljanju otpadom
- Zakon o ambalaži i ambalažnom otpadu
- Zakon o hemikalijama
- Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine

Identifikacija aspekata životne sredine

Na godišnjem nivou svaka od organizacionih celina u “HIP-Petrohemija” a.d. Pančevo vrši preispitivanje:

- identifikovanih aspekata životne sredine za sve operacije, proizvode ili usluge
- plana kontrole operacija za identifikovane aspekte životne sredine
- analize uticaja svih aspekata
- ocenu uticaja identifikovanih aspekata i izrađuje se **preispitan** Registar značajnih uticaja na životnu sredinu

Uređen sistem upravljanja zaštitom životne sredine po standardu **ISO 14001** omogućava Službi ZŽS efikasnije obavljanje aktivnosti za ispunjavanje postavljenih ciljeva za zaštitu životne sredine, da planove merenja realizuje u zadanom roku u skladu sa zakonskim propisima, kao i naloženim merama republičkih i pokrajinskih inspektora.

Monitoring zagađujućih materija u vode, vazduh i zemljište

Monitoring otpadnih voda

- Izvršen je redovan monitoring otpadnih voda (6 kampanja), parametri su praćeni u otpadnim vodama HIPP na izlazu iz FOV-a, u otpadnim vodama FSK (4 kampanje) i u otpadnim vodama fabrike Petroplast (3 kampanje).
- Nisu zabeležena **prekoračenja** parametara u otpadnim vodama na mestu **ispuštanja u recipijent – reka Dunav i Tisa**

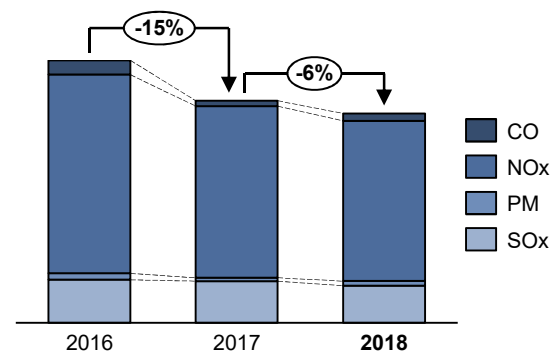
Monitoring emisija zagađujućih materija u vazduh

- U 2018. godini izvršene su dve kampanje merenja emisije zagađujućih materija u vazduh sa stacionarnih izvora u skladu sa zakonskom regulativom.
- Svi izmereni parametri (ugljen dioksid, azotovi oksidi, praškaste materije i sumporni oksidi) su **ispod propisanih graničnih vrednosti**.
- Godišnje količine emitovanih zagađujućih materija u vazduh su za **6% manje** u odnosu na prethodnu godinu.

Monitoring podzemnih voda i zemljišta

- Izvršeno je ispitivanje podzemnih voda na **19** mernih mesta u HIPP i **5** u FSK. Svi izmereni parametri su **ispod GVE**.
- Za 2019. godinu u planu je izrada **Izveštaja o stanju zemljišta i podzemnih voda** na lokacijama Pančevo i Elemira .

Smanjenje emisije zagađujućih materija u vazduh (%)

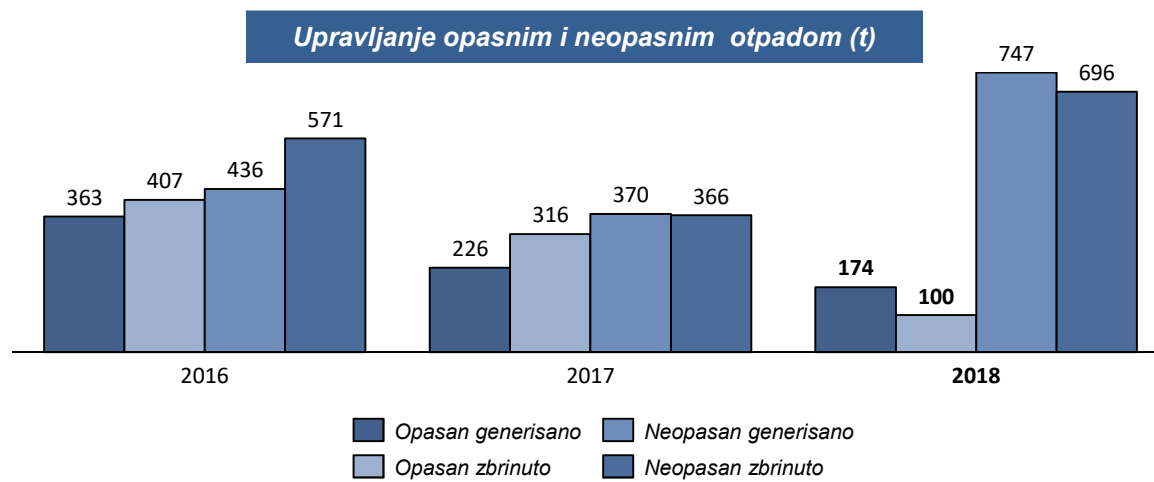
Količine neopasnog otpada

- U 2018. godini ukupno je generisano **747 t** neopasnog otpada. Generisanje neopasnog otpada je povećana zbog aktivnosti u toku remonta i pojačanog održavanja i zamene dotrajale opreme i izolacije.
- Zbrinuta količina neopasnog otpada u 2018. godinu iznosi **696 t**.

Količine opasnog otpada

- U 2018. godini generisano je **174 t** opasnog otpada.
- U 2018. godini je zbrinuto ukupno **100 t** opasnog otpada.

- Za otpad koji se redovno generiše potpisani su godišnji ugovori o periodičnom, sukcesivnom zbrinjavanju, dok su za otpad koji se generiše u remontnim aktivnostima potpisani ugovori o jednokratnom zbrinjavanju. Uvođenjem ovakvog sistema upravljanja otpadom smanjene su svakodnevne količine uskladištenog otpada na lokacijama HIPP-a.
- U 2018. godini potpisani su protokoli sa dobavljačima o preuzimanju, bez naknade, kontaminirane ambalaže od ulja i time implementirana poboljšanja u sistem upravljanja ambalažnim otpadom.

Pregovaračka grupa 27

- U cilju pripreme pregovaračke pozicije za **Poglavlje 27 - Životna sredina i klimatske promene** HIPP je u saradnji sa Ministarstvom ZŽS i njenim konsultantima, izradila predlog **Programa mera** prilagođavanja rada postojećeg postrojenja u uslovima propisanim zakonom o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine.
- Program mera podrazumeva pregled projekata koje je neophodno da HIPP sprovede do 2025. kako bi uskladila svoje procese sa obavezujućim **najbolje dostupnim tehnologijama – BAT**. Ukoliko HIPP do otvaranja poglavlja dokaže da neće biti u mogućnosti da sprovede sve propisane mere, biće neophodno pregovaranje za tranzicioni period od strane Radne grupe Poglavlja 27 u ime HIPP.

Ishodovanje integrisane dozvole (IPPC)

- U cilju dopune Zahteva za izdavanje IPPC dozvole izrađeni su i usvojeni **Izveštaj o bezbednosti i Plan zaštite od udesa**.
- Ažurirani su **Akcioni planovi** u skladu sa važećim BREF dokumentima.
- Donete poslovne **Odluke** o zaustavljanju proizvodnje u fabrikama VCM, PVC i Elektroliza.

Komunikacija sa nadležnim državnim organima

Izveštavanje nadležnih organa u zakonskom roku:

- Nacionalni/Lokalni registri izvora zagađivanja
  - Izveštaj o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom
  - Izveštaj o stavljanju proizvoda (posebni tokovi otpada) po vrstama na tržište RS
  - Upis hemikalija u Registar hemikalija za hemikalije koje je HIPP uvezla i stavila u primet na teritoriju RS
  - Evidencija o količinama biocidnih proizvoda stavljenih u promet
  - Godišnji izveštaji o monitoringu životne sredine od strane ovlašćenih laboratorija
  - Bilans zgađujućih materija u vazduh
  - Izveštaj o proizvodnji DOS – diskretnih organskih supstanci
  - Izveštaj o prerađenim i ispuštenim vodama, radu potrojenja za tretman voda
- Krajem 2018. godine održan je **sastanak sa predstavnicima Ministarstva ZŽS**, na temu Zbrinjavanja istorijskog otpada sredstvima R. Srbije i prezentovane informacije o vrstama i količinama, istorijskog otpada u HIPP-u i dostavljena potrebna dokumentacija.